

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

СУЧАСНА ПСИХОЛОГІЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

*Присвячено Всесвітньому дню психічного здоров'я
(World Mental Health Day)*

10 жовтня 2025 року

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
**СУЧАСНА ПСИХОЛОГІЯ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Присвячено Всесвітньому дню психічного здоров'я
(World Mental Health Day)

10 жовтня 2025 року

Видавництво
«Юридика»
2025

Редакційна колегія:

Головний редактор: **Аракелян Мінас Рамзесович**, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія»

Члени редакційної колегії:

ЦІЛЬМАК Олена Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

АФОНІН Дмитро Сергійович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

БУДЯЧЕНКО Ольга Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

ГУРІН Руслан Сергійович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

ДЖЕЖИК Ольга Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

САМАРА Ольга Євгенівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

ТАТЬЯНЧИКОВ Андрій Олександрович, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»;

ШМАЛЕНКО Юлія Іванівна, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія»

Зважаючи на свободу наукової творчості, відповідальність за достовірність матеріалів та фактів, унікальність тексту тез та дотримання вимог академічної доброчесності, несуть автори

Сучасна психологія: виклики та перспективи : збірник матеріалів С91 Всеукраїнської науково-практичної конференції / за заг. ред. М. Р. Аракеляна. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2025. – 262 с.

ISBN 978-617-8574-65-9

DOI: <https://doi.org/10.32837/11300.30918>

Збірник матеріалів підготовлено за доповідями учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої Всесвітньому дню психічного здоров'я (м. Одеса, 10 жовтня 2025 р.).

УДК 159.9'6(062.552)

© Автори, 2025

© Національний університет

ISBN 978-617-8574-65-9

«Одеська юридична академія», кафедра психології, 2025

Татьянчиков Андрій Олександрович
кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології
Національний університет «Одеська юридична академія»
ORCID : <https://orcid.org/0000-0003-1721-0891>

Коршак Ольга Володимирівна
магістрант ОП «Психологія»
Центру заочного та дистанційного навчання
Національний університет «Одеська юридична академія»

DOI: <https://doi.org/10.32837/11300.30937>

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах глибоких соціальних, економічних і культурних трансформацій усе більше людей приймають рішення здобути другу вищу освіту. Освіта у сучасному світі перестає бути одноразовим етапом життя і набуває ознак безперервного процесу, що супроводжує особистість протягом усього життєвого шляху. У такому контексті друга освіта постає не лише як інструмент здобуття нової спеціальності, а як форма особистісного та професійного саморозвитку, спосіб реагування на соціальні й психологічні виклики сучасності.

Мотивація дорослих здобувачів освіти суттєво відрізняється від мотивації молоді, адже вона формується під впливом життєвого досвіду, професійних досягнень або розчарувань, зміни життєвих цілей, прагнення до самореалізації й внутрішньої стабільності. Для багатьох друга освіта стає шляхом переосмислення попереднього професійного вибору, можливістю реалізувати відкладені наміри або знайти новий сенс діяльності. Водночас сучасна економічна та соціальна ситуація в Україні створює умови, за яких дорослі змушені шукати нові способи адаптації, підвищення своєї конкурентоспроможності та психологічної стійкості.

Розуміння істинних мотивів навчання має не лише теоретичну, а й прикладну значущість: воно дозволяє зробити систему освіти більш орієнтованою на потреби суспільства, оптимізувати зміст навчальних програм, наповнивши їх актуальними та затребуваними обов'язковими і вибірковими компонентами, а також сприяти більш

тісному поєднанню теоретичної підготовки з практичними запитами сучасного ринку праці. Таким чином, дослідження мотивації до навчання у здобувачів другої вищої освіти є важливим кроком до вдосконалення якості освіти та підвищення її ролі у розвитку особистісного й суспільного потенціалу України.

Узагальнення сучасних зарубіжних та українських досліджень свідчить, що мотивація дорослих до навчання формується на перетині класичних мотиваційних теорій і принципів андрагогіки, що враховують досвід, автономію та практичну спрямованість навчання. Дослідження підкреслюють: стійка внутрішня мотивація дорослих забезпечується тоді, коли задовольняються базові психологічні потреби – автономії, компетентності та соціальної підтримки, а також коли навчальні завдання мають особистісну й професійну цінність [4; 5]. Для здобувачів другої вищої освіти ці чинники поєднуються з потребою у переорієнтації кар'єри, пошуку сенсу, компенсації попередніх невдач і прагненні до стабільності [2]. У сучасних умовах цифровізації та соціально-економічної нестабільності особливої ваги набувають механізми саморегульованого навчання, які допомагають дорослим ефективно поєднувати навчання з роботою та сімейними обов'язками, підтримуючи автономію, внутрішню мотивацію й упевненість у власній ефективності [6].

Водночас аналіз українських публікацій засвідчує низку прогалин: обмежену кількість емпіричних робіт, спрямованих саме на здобувачів другої вищої освіти; відсутність лонгітюдних досліджень динаміки мотивації протягом освітніх програм; нестачу стандартизованих та адаптованих до української вибірки методик для вимірювання типів мотиваційної та компонентів саморегуляції [1]. Недостатньо дослідженими залишаються практичні ефекти освітніх інтервенцій (коучингових, саморегуляційних і практикоорієнтованих) у цій категорії студентів [3]. Потребує подальшого аналізу зв'язок мотивації з такими аспектами дорослого розвитку, як професійна ідентичність, сенс праці та кар'єрна адаптивність. Тому дослідження психологічних аспектів мотивації до навчання у здобувачів другої вищої освіти є актуальним напрямом, що має як теоретичне, так і прикладне значення для вдосконалення освітньої практики у сучасній вищій школі України.

Список використаних джерел

1. Кузікова С. Б., Пухно С. В. особливості мотивації навчання студентів педагогічних спеціальностей закладу вищої освіти. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Психологія*. 2024. № 1. С. 90–94. DOI: <https://doi.org/10.32782/psyspu/2024.1.16>.
2. Мишко Н. Особливості мотиваційно-ціннісної сфери студента-психолога, який здобуває другу вищу освіту. *Проблеми сучасної психології*. 2016. Вип. (31). С. 238–247. URL: <https://repro-health.com.ua/index.php/2227-6246/article/view/157848>
3. Тіщук О. А., Маєвська О. М., Чернова Т. Ю. Формування мотивації до навчання здобувачів формальної освіти у ЗВО засобами педагогічного коучингу. *Інноваційна педагогіка*. 2024. Вип. 73. С. 209–214. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/73.40>.
4. Eccles J. S., Wigfield A. From expectancy-value theory to situated expectancy-value theory: A developmental, socialcognitive, and sociocultural perspective on motivation. *Contemporary Educational Psychology*. 2020 Vol. 61:101859. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101859>.
5. Wang Y., Wang H., Wang S., Wind S. A., Gill C. A systematic review and meta-analysis of self-determination-theory-based interventions in the education context. *Learning and Motivation*. 2024. Vol. 87:102015. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.lmot.2024.102015>.
6. Zimmerman B. J. Becoming a Self-Regulated Learner: An Overview. *Theory Into Practice*. 2002. Vol. 41 (2). P. 64–70. DOI: https://doi.org/10.1207/s15430421tip4102_2.

Ключові слова: мотивація до навчання, друга вища освіта, дорослі здобувачі, самодетермінаційна теорія, саморегульоване навчання.

Keywords: learning motivation, second highe redutation, adult learners, self-determination theory, self-regulated learning.

Татьянчиков Андрій Олександрович Коршак Ольга Володимирівна ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	173
Татьянчиков Андрій Олександрович Скалозуб Олександр Васильович ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИХ КОМАНДАХ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.	176
Ткаченко Каріна Русланівна ЗВ'ЯЗОК МІЖ ЯКІСТЮ СЛУХУ ТА РІВНЕМ ТРИВОЖНОСТІ У МОЛОДИХ ДОРОСЛИХ.	179
Тодорцева Юлія Вікторівна ПРОГРАМА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЖІНОК СЕРЕДЬОГО ВІКУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.	184
Тодорцева Юлія Вікторівна Бритвина Ірина Олександрівна ВПЛИВ ЕСКАПІЗМУ НА ПСИХОСОМАТИЧНИЙ СТАН ЖІНОК.	187
Третьякова Тетяна Миколаївна Лелюк Анастасія Сергіївна ЗДАТНІСТЬ ДО ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ.	190
Удоденко Ярослава Володимирівна Рєпнова Тетяна Петрівна ВПЛИВ ТРАВМАТИЧНИХ ПОДІЙ НА ФОРМУВАННЯ СУЇЦИДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ.	195
Ульянов Вадим Олексійович Малиновська Марія Дмитрівна ОСОБЛИВОСТІ КОГНІТИВНИХ ФУНКЦІЙ ПАЦІЄНТІВ З РІЗНИМИ ПСИХІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ.	199
Федорішко Анастасія Дмитрівна ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА САМООЦІНКУ.	203
Цільмак Олена Миколаївна Телегіна Ірина Вікторівна ПРОФЕСІЙНА ДЕФОРМАЦІЯ ПСИХОЛОГА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПРОФЕСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ.	208
Шмаленко Юлія Іванівна Бондарчук Іванна Костянтинівна ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТІВ У МІЖОСОБИСТІСНІЙ ВЗАЄМОДІЇ ОСІБ З НАРЦИСИЧНИМИ РИСАМИ ХАРАКТЕРУ.	211